

Wintershall Nordzee B.V
Gebouw Hoogvoorde
Bogaardplein 47
2284 DP Rijswijk
Holland

Att: Jan Hinrichs

Kontor/afdeling
Undergrund

Dato
25-09-2023

J nr. 2021 - 2360

/MGRPH, KRSRP

Afgørelse om godkendelse til geofysiske undersøgelser langs Ravn – A6-A rørledninger i tilladelserne 5/06 og 2/16

Energistyrelsen meddeler hermed godkendelse til arbejder i form af geofysiske undersøgelser af Ravn A6-A rørledninger til Wintershall Nordzee B.V., jf. undergrundslovens¹ § 28, stk. 1.

Det forudsættes, at undersøgelserne udføres i overensstemmelse med det, der fremgår af ansøgningsmaterialet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Vilkår

Energistyrelsen fastsætter følgende vilkår til godkendelsen:

- 1) Godkendelsen er gyldig fra den 25. september til og med den 1. oktober 2023.
- 2) Undersøgelserne skal udføres i henhold til Energistyrelsens standardvilkår for forundersøgelser til havs², som er vedlagt i bilag 1,
- 3) Der skal anvendes en soft-start periode på minimum 53 minutter i de tilfælde, hvor soft-start skal benyttes, jf. Energistyrelsens standardvilkår.
- 4) Wintershall Nordzee B.V. skal udfylde Energistyrelsens vedlagte skema vedr. redegørelse for opfyldelse af vilkår og returnere det udfyldte skema til Energistyrelsen senest 4 uger efter endt undersøgelsesprogram, dvs. senest den 30. oktober 2023. Følgende mail adresser skal orienteres: indvindings-ekr@ens.dk og krsrp@ens.dk.
- 5) Ansøger skal udfylde vedhæftede skema (NoiseRegisterTemplate, vedlagt som bilag) og indsende skemaet til Miljøstyrelsen. Indrapporteringen skal omfatte tidspunkt for den støjende aktivitet (dag), position, lydniveau og en

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

¹ Lov om anvendelse af Danmarks undergrund, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019 med senere ændringer

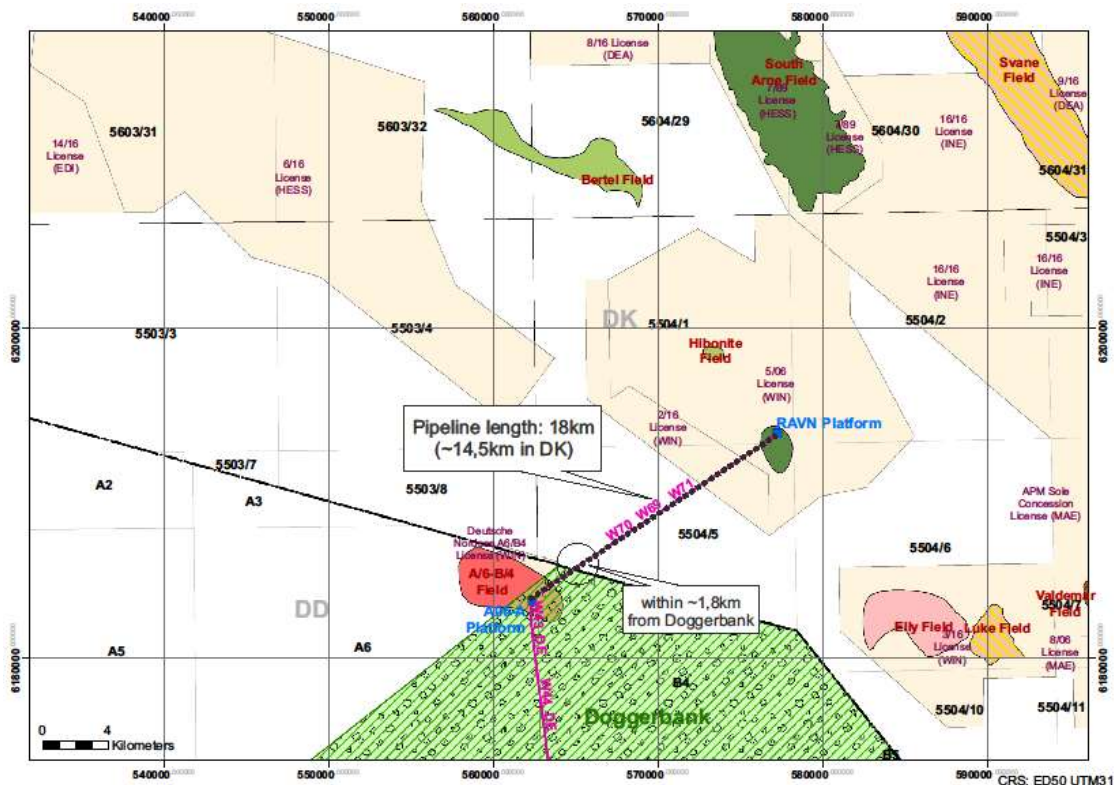
² https://ens.dk/sites/ens.dk/files/OlieGas/standardvilkaar_for_forundersoegelser.pdf

angivelse af hvilken aktivitet, der har forårsaget impulsstøjen. Dokumentation for, at indrapportering er fremsendt til Miljøstyrelsen, skal fremsendes til indvindingsekr@ens.dk senest 3 måneder efter undersøgelsens afslutning, det vil sige senest den 2. januar 2024.

Sagsfremstilling

Ansøgningen og projektet

Wintershall Nordzee. B.V. (WINZ) har den 8. august 2022 ansøgt om tilladelse til at gennemføre geofysiske undersøgelser langs rørledningerne mellem Ravn og A6-A platformen inden for tilladelserne 5/06 og 2/16 (se figur 1). Data vil blive indsamlet langs hele tracéet i en 120 m bred surveykorridor. Da rørledningen fortsætter ind på tysk havareal, skal det her bemærkes, at denne tilladelse kun angår den del af undersøgelserne, der udføres i dansk farvand inden for tilladelserne 5/06 og 2/16.

Figur 1. Oversigt over rørledningstracéet mellem Ravn og A-6A platformene. Kortet viser desuden det nærliggende Natura 2000-område, Dogger Banke.

Formålet med undersøgelserne er at skaffe informationer om rørledningernes og installationernes tilstand og placering i horisontalt og vertikalt plan, den omkringliggende havbund og evt. påvirkning og bevægelse af samme. Disse undersøgelser udføres med henblik på vedligehold af rørledningerne, herunder deres fysiske beskyttelse, samt som forberedelse til forestående afviklingsaktiviteter.

Undersøgelserne vedrører indsamling med Multi Beam Echo Sounder (MBES) og Side Scan Sonar (SSS). Til dataindsamlingen benyttes et specialiseret fartøj³, hvor udstyret (MBES: Kongsberg EM2040-04 Dual Head og SSS: Edgetech 4200) enten er skrogmonteret eller trækkes efter skibet.

Undersøgelsesprogrammet er planlagt til at blive foretaget den 26. september 2023 med en forventet varighed på 6 timer som en del af en større kampagne i tysk farvand med samme fartøj.

Rapport om påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV-arter
WINZ har i henhold til offshorehabitatbekendtgørelsens⁴ § 3, stk. 1, og § 5, stk. 1, udarbejdet en rapport, der beskriver, hvorvidt undersøgelserne kan antages at påvirke internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) og bilag IV-arter væsentligt.

Det fremgår af rapporten, at det nærmeste Natura 2000-område fra undersøgelsesområdet er tyske Doggerbanke (DE1003301), der befinder sig ca. 1,8 km vest for grænsen til dansk område. Området har naturtypen *sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand* (1110) og arterne marsvin (1351) og spættet sæl (1365) samt fuglearterne ride (A188), lomvie (A678), sule (A016), sildemåge (A641) og mallemuk (A009) som udpegningsgrundlag. Som bilag til rapporten har WINZ vedlagt en støjmodelleringsrapport (herefter "støjmodellering"). Her i beregnes minimumsafstandene for permanent høreskade (PTS) og midlertidig høreskade (TTS) for *low-frequency cetaceans* (LF, bardehvaler), *high-frequency cetaceans* (HF, delfiner), *very high-frequency cetaceans* (VHF, marsvin) og *phocid carnivores in water* (PCW, sæler) (tabel 4-2 i støjmodelleringen) samt minimumsafstandene for adfærdsforstyrrelser for VHF og PCW (tabel 4-3 i støjmodelleringen). I rapporten har WINZ desuden udregnet tiden, det vil tage de fire forskellige grupper at svømme fra støjilden og ud til grænserne for PTS og TTS (tabel 6 i rapporten). Af rapportens afsnit 3.7 fremgår de mitigerende foranstaltninger, som WINZ vil anvende i forbindelse med undersøgelsen. De indebærer overvågning af havpattedyr inden for 2,5 km af undersøgelsesfartøjet i 30 minutter før opstart samt en soft-start-periode på 15 minutter.

Ansøger beskriver i den fremsendte rapport, at undersøgelsesområdet er udformet således, at Natura 2000-området ikke vil blive påvirket. WINZ vurderer, at påvirkningen fra undervandsstøj på udpegede habitater og arter vil være ubetydelig, samt at undersøgelserne ikke vil påvirke bevaringsstatus for naturtyper og arter i Natura 2000-området negativt. Undersøgelsesaktiviteterne vurderes desuden til ikke at ville påvirke områdets integritet.

I rapporten vurderer WINZ, at undersøgelserne ikke vil medføre væsentlig forstyrrelse eller skade af bilag IV-arter. Derudover vurderer ansøger, at der ikke vil ske

³ Geo Ocean VI, specifikationer vedlagt ansøgningen

⁴ Bekendtgørelse nr. 786 af 14. juni 2023 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved videnskabelige undersøgelser, forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore

forringelse eller ødelæggelse af ynglepladser eller tab af økologisk vigtige habitat-områder.

Ansøger vurderer ligeledes i rapporten, at ansøgte aktiviteter ikke vil påvirke den generelle miljøtilstand og ikke vil have en negativ påvirkning på de 11 deskriptors miljømål i Danmarks Havstrategi II.

Retsgrundlag

Undergrundsloven

Det følger af undergrundslovens § 28, stk. 1, at arbejder, der udføres i forbindelse med virksomhed omfattet af loven, herunder borer, nedsænkning af skakter og indsættelse af stoller, kun må iværksættes, såfremt klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse af udstyr, program og udførelsesmåde er indhentet i hvert enkelt tilfælde.

De beføjelser, som klima-, energi-, forsyningsministeren er tillagt i henhold til undergrundsloven, udøves af Energistyrelsen på ministerens vegne, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 2573 af 22. december 2021 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Offshorehabitatbekendtgørelsen

Offshorehabitatbekendtgørelsen finder anvendelse for undersøgelser, som kræver godkendelse efter undergrundslovens § 28, stk. 1, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 7.

Energistyrelsen skal i henhold til bekendtgørelsens § 3, stk. 1, vurdere, hvorvidt et projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre projekter og planer, kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Hvis dette er tilfældet, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3.

En godkendelse af projektet kan ikke meddeles, hvis det ansøgte projekt, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, kan:

- 1) medføre en forsættelig forstyrrelse i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), i alle livsstadier og i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer,
- 2) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- 3) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b), i alle livsstadier.

En undtagelse hertil findes dog i bekendtgørelsens § 6.

Fravigelse af § 5 kan ske, hvis der ikke findes et tilfredsstillende alternativ, og hvis fravigelsen ikke hindrer opretholdelse af den pågældende bestands bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Forinden der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse af et ansøgt projekt omfattet af bekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan Energistyrelsen indhente en udtalelse fra Miljøstyrelsen om vurderingerne nævnt i § 3 og § 5, jf. bekendtgørelsens § 7.

Havstrategiloven

EU's havstrategidirektiv⁵ er implementeret i dansk lov ved havstrategiloven. Loven har til formål at fastlægge rammerne for de foranstaltninger, der skal gennemføres for at opnå eller opretholde god miljøtilstand i havets økosystemer og muliggøre en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer.

Havstrategiloven pålægger miljøministeren at udarbejde havstrategier for alle danske havområder for at:

- 1) beskytte, bevare og forebygge forringelse af havmiljøet og, hvor det er muligt, genoprette marine økosystemer i områder, hvor de er blevet negativt påvirket,
- 2) forebygge og reducere tilførsler til havmiljøet med henblik på gradvis at udfase forureningen og sikre, at der ikke er nogen væsentlige virkninger på eller risici for havets biodiversitet, de marine økosystemer eller menneskers sundhed eller retmæssige anvendelse af havet,
- 3) sikre de marine økosystemers evne til at håndtere forandringer og
- 4) sikre, at det samlede pres fra menneskelige aktiviteter er foreneligt med opnåelse af god miljøtilstand.

God miljøtilstand er beskrevet i havstrategilovens bilag 2 (direktivets bilag I) ved hjælp af 11 såkaldte kvalitative deskriptorer. Deskriptorerne omhandler:

- 1) Biodiversitet
- 2) Ikkehjemmehørende arter
- 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk
- 4) Havets fødenet
- 5) Eutrofiering
- 6) Havbunden
- 7) Hydrografiske ændringer
- 8) Forurenende stoffer
- 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum
- 10) Marint affald
- 11) Undervandsstøj.

Offentlige myndigheder er ved udøvelsen af beføjelser i henhold til lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, som miljøministeren træffer afgørelse om,

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger

jf. havstrategilovens § 18. Dette betyder, at myndighederne ved udøvelsen af deres beføjelser inden for lovgivningens rammer skal lægge havstrategien til grund.

Energistyrelsens vurdering og begrundelse

Vurdering af aktiviteten i forhold til offshorehabitatbekendtgørelsen

Det er Energistyrelsens opfattelse på baggrund af de planlagte geofysiske undersøgelers omfang og karakter, at undersøgelserne hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter eller planer kan påvirke nærliggende Natura 2000-områder væsentligt.

Energistyrelsen har i vurderingen lagt vægt på undersøgelsernes minimumsafstand på 1.8 km til nærmeste Natura 2000-område (tyske Doggerbanke (DE1003301)), samt at det udelukkende er enkelte sejllinjer, der er 1.8 km fra Doggerbanke, hvor øvrige sejllinjer vil have endnu større distance til Natura 2000-området. Dette betyder at, den potentielle kumulative støjpåvirkning ind i Natura 2000-området, vil være tidsmæssigt meget begrænset.

Rapporten omfatter en støjmodelleringsrapport. Denne beskriver, at der vil kunne være PTS for marsvin på en afstand af 2,5 km og TTS for marsvin på en afstand af 4,4 km. Dermed kan en påvirkning ind i Natura 2000-område ikke udelukkes. Ansøger beskriver, at med implementeringen af en softstart-periode vil det kunne sikres, at marsvin (som er de mest lydfølsomme havpattedyr og bilag IV-art i dette område) ikke oplever TTS som følge af det ansøgte arbejde. Energistyrelsen fastsætter derfor vilkår om, at softstart-perioden skal have en varighed af 53 minutter, jf. oplysninger fra rapportens tabel 6, hvori WINZ redegør for, at et marsvin ville skulle bruge 52,4 min på at svømme væk fra en TTS-påvirkningsafstand. Dette vilkår om en afværgeforanstaltning i form af en softstartperiode på 53 minutter vil medføre, at de geofysiske undersøgelser ikke vil have væsentlige virkninger på Natura 2000-området Doggerbanke.

Energistyrelsen vurderer på baggrund af ansøgningens beskrivelse af de geofysiske undersøgelser, vilkår om softstart periode og at undersøgelserne vil have en varighed af 6 timer, at de planlagte undersøgelser er af en sådan karakter, at de ikke forsættligt vil forstyrre bilag IV-arter, samt at de ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Vurdering af aktiviteten i forhold til havstrategiloven

Energistyrelsen har desuden gennemgået ansøgningsmaterialet i henhold til havstrategiloven. Energistyrelsen vurderer, på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet, at de ansøgte aktiviteter ikke vil forårsage væsentlige påvirkninger af havmiljøet, og at de ansøgte aktiviteter ikke vil påvirke belastning, kriterier eller mål for de 11 deskriptorer på havstrategilovens bilag 2.

Energistyrelsen har ved vurderingen lagt vægt på, at afsnit 2.2 i ansøgningsmaterialet indeholder en gennemgang af mulige påvirkninger på de 11 deskriptorer i havstrategilovens bilag 2. I tabel 5 i rapporten redegør WINZ for, at der for de 11 deskriptorer vil være ingen eller en ubetydelig påvirkning, og at god miljøtilstand vil opretholdes. For så vidt angår deskriptor 11 om undervandsstøj, konkluderer WINZ i afsnit 3.8, at der ikke vil være en påvirkning på opnåelse af God miljøtilstand for deskriptor 11 heller.

Vurdering af aktiviteten i forhold til undergrundsloven

Energistyrelsen vurderer, på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet, at de ansøgte aktiviteter kræver en godkendelse efter undergrundslovens § 28, stk. 1.

Energistyrelsen har i vurderingen lagt vægt på, at de ansøgte aktiviteter omfatter geofysiske undersøgelser, som er omfattet af bestemmelsen i § 28, stk. 1.

Det er Energistyrelsens vurdering, at udstyret, programmet og udførelsesmåden i forbindelse med de geofysiske undersøgelser kan godkendes, jf. undergrundslovens § 28, stk. 1.

Energistyrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, at specifikationerne for det anvendte udstyr, undersøgelsesprogrammet og udførelsesmåden er rimelige i forhold til undersøgelsesernes formål.

Godkendelsen meddeles på vilkår om, at undersøgelserne udføres i overensstemmelse med det, der fremgår af ansøgningsmaterialet, herunder at undersøgelserne udføres i henhold til Energistyrelsens standardvilkår for forundersøgelser til havs, samt anvendelse af en soft-start periode på minimum 53 minutter i de tilfælde, hvor soft-start skal benyttes (vilkår 2 og 3).

For at sikre og kontrollere, at WINZ efterlever de standardvilkår, som er knyttet til afgørelsens vilkår 2, fastsætter Energistyrelsen yderligere vilkår om, at WINZ skal redegøre og dokumentere for opfyldelsen af de fastsatte vilkår i det vedlagte skema. Redegørelsen for opfyldelsen af de fastsatte vilkår skal returneres til Energistyrelsen senest 4 uger efter endt undersøgelsesprogram, dvs. senest den 30. oktober 2023 (vilkår 4).

Med henblik på monitoring af impulsstøj fra de seismiske undersøgelser fastsætter Energistyrelsen desuden vilkår om, at WINZ skal udfylde vedhæftede skema (*NoiseRegisterTemplate*) og indsende skemaet til Miljøstyrelsen. Dokumentation for, at indrapportering er fremsendt til Miljøstyrelsen skal fremsendes til Energistyrelsen til indvindingsekr@ens.dk senest 3 måneder efter undersøgelsens afslutning, dvs. afhængig af tidspunktet for undersøgelsens afslutning, hvilket vil være senest den 2. januar 2024 (vilkår 5).

Øvrige bemærkninger

Denne godkendelse fritager ikke WINZ for at indhente de i medfør af anden lovgivning nødvendige tilladelser og godkendelser.

Hvis der tages kontakt til andre myndigheder vedrørende aktiviteterne omfattet af denne godkendelse, skal Energistyrelsen informeres og sættes i kopi (cc) på korrespondancen. Følgende mail adresser skal orienteres: indvindingsekr@ens.dk, mgrph@ens.dk og krsrp@ens.dk.

Klagevejledning

Enhver med væsentlig og individuel interesse i denne afgørelse kan klage over afgørelsen til Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Energiklagenævnet, Toldboden 2, 8800 Viborg, ekn@naevneneshus.dk, jf. undergrundsløvens § 37 a, stk. 1 og 2.,

Ligeledes er lokale og landsdækkende foreninger eller organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, klageberettigede, for så vidt angår de miljømæssige forhold i afgørelser efter undergrundsløvens § 28, hvis afgørelserne tillige er omfattet af § 28 b, regler udstedt i medfør af § 28 a eller af miljøvurderingsloven, jf. undergrundsløvens § 37 a, stk. 3.

Klagen skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger fra tidspunktet, hvor afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, jf. undergrundsløvens § 37 a, stk. 4.

Med venlig hilsen

Kristian Sejr Røndrup Pedersen

Bilag:

- Standardvilkår for forundersøgelser til havs
- Bekendtgørelse nr. 56 af 4. februar 2002 om indsendelse af prøver og andre oplysninger om Danmarks undergrund
- Redegørelse for opfyldelse af vilkår
- NoiseRegisterTemplate.18.2.16_v2

Kopi sendes til:

- GEUS
- Miljøstyrelsen
- Søfartsstyrelsen
- Fiskeristyrelsen
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse